

ARBEID I HØYDEN

Bruk av stiger og arbeidsplattformer – 24.05.2022

Formålet med retningslinjene er å sikre at arbeid i stiger og frittstående stiger foregår på en sikker måte. Retningslinjene gjelder for Statsbyggs egne ansatte og ansatte hos entreprenører ved utførelse av arbeider på Statsbyggs byggeplasser og eiendommer.

Definisjoner

Arbeidshøyde er høyden opp til arbeidsstedet, dvs. høyden fra gulv og opp til stedet hvor arbeidet foregår, f.eks. høyden fra gulvet opp til hendene når man skal sette på plass en himlingsplate.

Plattformhøyde er høyden på plattformen eller øverste trinn

Anliggende stige er stige uten plattform som må settes opp inntil vegg e.l. Det finnes ulike typer stiger; enkeltstiger, skyvestiger, kombistiger osv.

Frittstående stige omtales også som gardintrapper og trappestiger. Det er stiger med eller uten plattform som kan stå uten å støttes inntil vegg e.l.

Plattformstige er en frittstående stige med større plattform på toppen, rekkverk på 3 sider, og evt. ryggsikring, se nivå 3 og nivå 4 i «Bra arbeidsmiljøvalg» fra EBA

Kombistige er sammensatt/leddet stige som kan brukes som anliggende stige, frittstående stige og/eller bukk/plattform.

Arbeidsbukk defineres i denne sammenheng som trapp eller frittstående stige med plattformhøyde inntil 0,5 meter.

Leider er her definert som fastmontert stige eller rekke av trinn montert på tilnærmet vertikal flate. Leider skal ha en utførelse som hindrer fall og være utformet iht. Arbeidsplassforskriftens § 2-23.

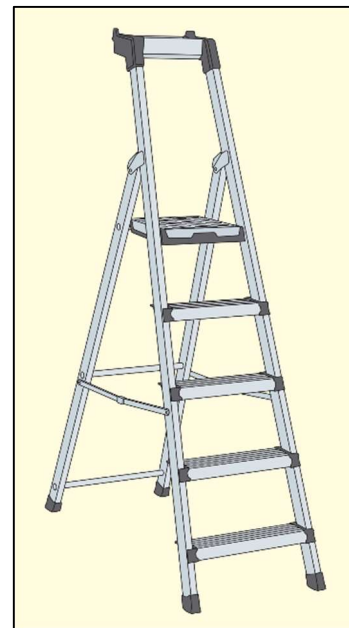
Generelt

Bruk av stiger og frittstående stiger (gardintrapp/trappestige) skal begrenses til et minimum og kun brukes når det er den mest hensiktsmessige og sikre løsningen.

Arbeidsplattform kan benyttes under følgende forutsetning:

- ha rekkverk ved arbeider på plattformhøyde over 1,25 m – også under 1,25 m om arbeidet tilsier det
- skal være stødig og uten fare for å velte
- skal være CE-merket

Bukker, stiger og arbeidsplattformer skal være utformet i henhold til [faktaarket «Bra arbeidsmiljøvalg»](#) fra Samarbeid for sikkerhet i bygg og anlegg (SfS BA). «Bra arbeidsmiljøvalg» bruker en nivåinndeling hvor stiger og arbeidsplattformer kategoriseres basert på plattformhøyde.

Figur 1 Gardintrapp/trappestige,
Kilde: Bra arbeidsmiljøvalg (EBA)

Figur 2 Eksempler på gode arbeidsplattformer, f.v.: Plattformstige, rullestillas, og rullestillas med teleskopfunksjon.
Kilde/foto: Statsbygg

Gardintrapper/trapestiger

I rød sone* (iht. byggdetaljblad for Ren, tørr og ryddig byggeprosess) er det mulig å jobbe i frittstående stige (gardintrapp/trapestige) inntil 3,5 meter arbeidshøyde dersom:

- arbeidet er enkelt (f.eks. inspeksjon, innregulering, skifte lyspære, o.l.)
OG
- risikoen er liten

Bruk av frittstående stiger er **ikke** tillatt dersom:

- det kreves bruk av kraft
- det skal håndteres tunge og store ting (tunge løft og tunge maskiner/utstyr)
- det skal utføres rivearbeid

Utstyr som kan være aktuelle i slike tilfeller er:

- plattformstiger (Nivå 3 og nivå 4 i faktaarket «Bra arbeidsmiljøvalg»).
- stillaser/rullestillaser (skal være merket med eier, status (stengt – åpen))
- personløfter

Anliggende Stiger

For anliggende stiger vises det til bestemmelsene i Forskrift om utførelse av arbeid §§ 17-21, 17-22 og 17-23. I forskriften står det blant annet:

- Stiger skal kun brukes som atkomst.
- Stiger kan unntaksvis brukes som arbeidsplattform ved utføring av arbeid i høyden, når det ikke vil være hensiktsmessig å bruke annet og sikrere arbeidsutstyr fordi risikoen er liten, og
 - bruken av stigen er kortvarig, eller
 - forholdene på arbeidsplassen ikke kan endres av arbeidsgiver.
- Stige som benyttes til atkomst til tak, avsats eller lignende skal rage minst 1 meter over atkomstnivået, med mindre det er iverksatt andre tiltak slik at arbeidstakerne kan holde seg fast på en sikker måte. Når stige benyttes som atkomst, skal den alltid sikres i toppen.

Statsbygg stiller krav om at anliggende stiger ikke skal benyttes ved høyder over 3,5 meter. Ved høyder over 3,5 meter må det brukes trappetårn, leider eller annen type sikker atkomst.

* Rød sone i henhold til Rent Tørr Bygg (RTB) er «Tett bygg med ferdige overflater (gulvbelegg, malte flater, systemhimling / fast himling, listing osv.)».